

Aldrig har jag sett

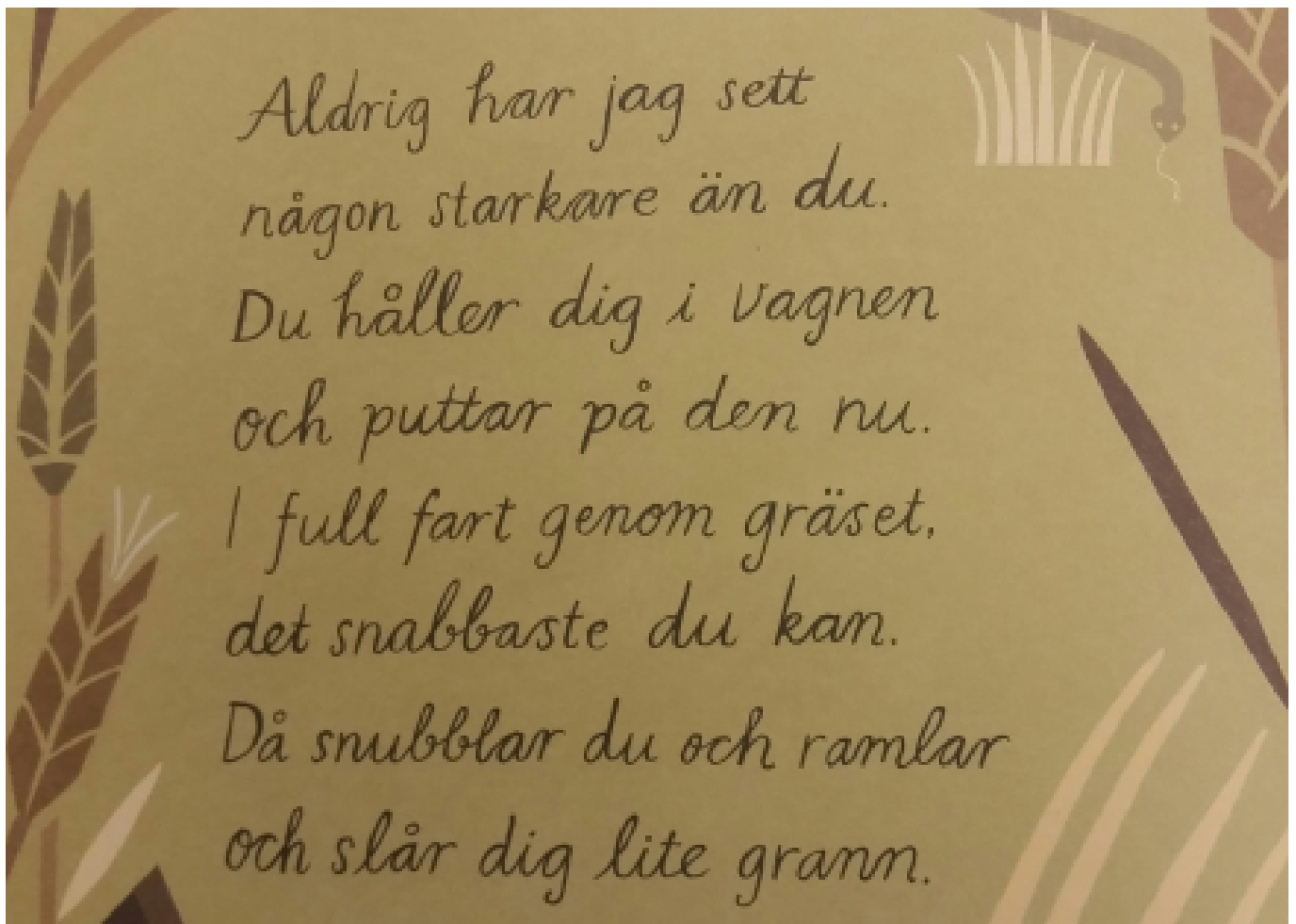
Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 1-3

Syfte

Läsa och skriva om hur andra är.

Läraren om boken

Bilderboks författaren Lena Sjöberg har skrivit flera fina, tankvärda böcker på rim. *Aldrig har jag sett* tänkte jag skulle passa att läsa och arbeta med på olika sätt. Texten är skriven på rim med vackra illustrationer i dova färger. Vi får följa en mamma och hennes bebis under en dag som börjar med att det lilla barnet vaknar. Varje uppslag är som en dikt som utgår från ett adjektiv, t ex trött, glad, glupsk, stark, ledsen och fin.

Metod – så gjorde jag

Jag högläste texten och vi tittade på bilderna. Flera av eleverna har småsyskon och kunde därför göra text-till-mig kopplingar. När vi läst och pratat om boken ville jag göra eleverna uppmärksamma på rimmen. Tanken var att vi tillsammans skulle leta rim i texten så jag visade en vers i taget på smartboarden.

Det blev också ett bra tillfälle att göra eleverna uppmärksamma på vad adjektiv är. Vi listade de adjektiv vi läst i texten och sen tittade vi på hur man komparerar. Jag ritade tre gubbar på tavlan (glad, gladare och gladast) för att förstärka

visuellt.

Som skrivuppgift efter läsningen ville jag att eleverna skulle skriva egna små dikter utifrån en modell lånad från texten men utan krav att rimma. Jag skrev ett exempel:

*Aldrig har jag sett
någon trevligare än du.
Du håller upp dörren
när jag kommer med famnen full med böcker.
Du går fram till killen som ser ensam ut
och frågar om han vill vara med.
Jag är så stolt över att du är min elev!*

Sen pratade vi om adjektiv som uttrycker egenskaper eller känslotillstånd. Jag skrev ytterligare några ord på tavlan; snäll, hungrig, rolig, snabb, hjälpsam. Därefter skulle vi skriva tillsammans. Vem skulle vi skriva om? Vi enades om en kompis som är snäll. Vår gemensamma dikt:

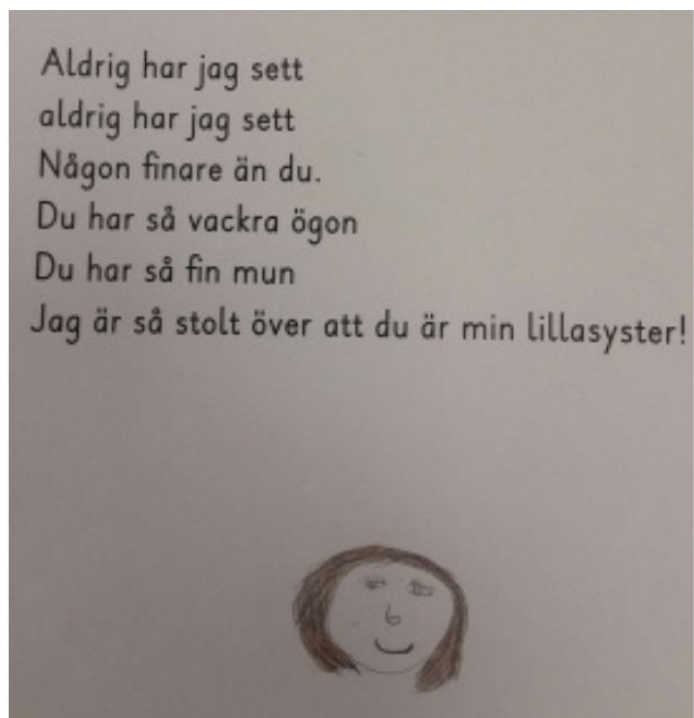
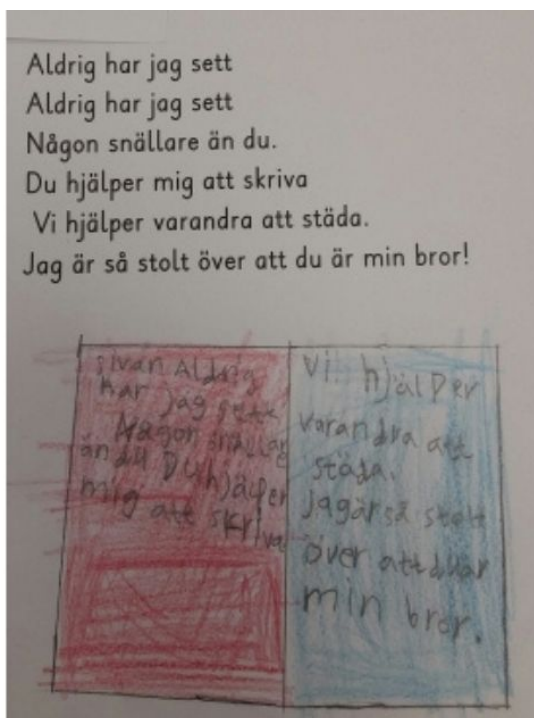
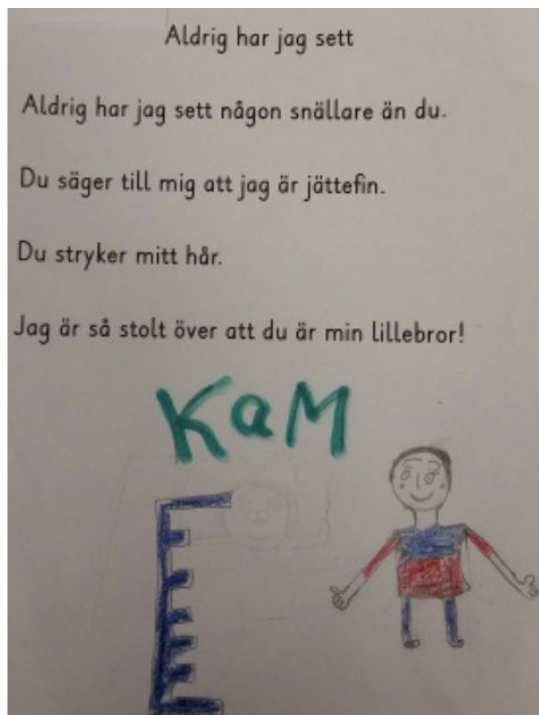
*Aldrig har jag sett
någon snällare än du.
Du plockar upp pennan
när jag tappar den.
Du hjälper mig att skriva
när jag inte kan orden.
Jag är så stolt över att du är min kompis!*

Efter det var det dags att skriva på egen hand. Jag ställde frågor till eleverna:

- Vem vill du skriva om?
- Vilket ord vill du använda när du beskriver den personen?

Vi använde oss av de ord som jag tidigare hade skrivit på tavlan.

Här är några elevexempel

Läraren reflekterar efter lektionen

Eftersom majoriteten av eleverna i gruppen talar arabiska tänker jag att det kanske inte är lika vanligt förekommande med rim i den läsförberedande undervisningen i arabisktalande länder? En grov generalisering kanske, men jag ställde frågan till en arabisktalande kollega som bekräftade min tanke. Hennes erfarenhet var att det var först i tonåren när hon läste poesi i skolan som hon stötte på rim i texter.

Eleverna fick säga hur man komparerar ord på arabiska, tigrinja och litauiska. En första liten introduktion till grammatik och ordklasser. Att arbeta med grammatik i en kontext är viktigt.

I artikeln *Skrivande och samtal – vägar in i läsningen* (2015) refererar Karin Jönsson till Liberg som pratar om läsningens tre grundläggande dimensioner, 1) elevernas motivation, engagemang och intresse, 2) läs- och skrivförståelse och 3) läsa och skriva korrekt (Jönsson 2015). Allt börjar med intresse och engagemang. För att få eleverna intresserade och känna engagemang behöver jag erbjuda stöttning så att alla elever kan få känna att de lyckas. Liberg menar "Att läsa och skriva tillsammans och samtala kring det man läser och skriver är sannolikt det allra viktigaste stöd man kan ge för att barns och ungas läsande och skrivande ska utvecklas." (s. 2).

Lgr 11 Förmåga (kopplingar till årskurs 3)

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

Centralt innehåll

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag.

Kunskapskrav

Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter.